

dosarul nr. 2r-15/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Badan-Melnic Eleonora)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, A. Malîi, E. Palanciuc)

DECIZIE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Mihail Griza,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină împotriva lui Mihail Griza cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a majorării de întârziere,
împotriva încheierii din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită ca tardivă cererea de apel depusă de către Mihail Griza împotriva hotărârii din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 23 decembrie 2016, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Griza cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a majorării de întârziere.

Prin hotărârea din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină a fost admisă. A fost încasat din contul lui Mihail Griza în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a sumei de 12 168 de lei cu titlu de prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2014, 2015, 2016 și a sumei de 2749,97 de lei cu titlu de majorare de întârziere. A fost încasat din contul lui Mihail Griza în beneficiul statului a sumei de 447,53 de lei cu titlu de taxa de stat.

La data de 27 martie 2018, Mihail Griza a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de fond.

Prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de către Mihail Griza ca fiind depus în afara termenului legal.

La data de 25 octombrie 2018, în termenul prevăzut de lege, Mihail Griza a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri de repunere în termen a cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că, încheierea contestată este nefondată și ilegală deoarece la emiterea acesteia instanța de apel a interpretat și a aplicat eronat normele de drept procedural și anume, indică că, nu a fost înștiințat legal despre data, ora și locul ședinței de judecată din 21 februarie 2018, fiind lipsit de dreptul de a prezenta probe și de a angaja un avocat pentru a fi reprezentat în instanță.

Mai indică că, cererea de apel a fost depusă în termen, deoarece despre adoptarea hotărârii din 21 februarie 2018 a aflat prin intermediul Poștei Moldovei la data de 27 februarie 2018.

La data de 04 decembrie 2018, în adresa intimătei Compania Națională de Asigurări în Medicină a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Mihail Griza cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că, la data de 23 decembrie 2016, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Griza cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a majorării de întârziere.

Prin hotărârea din 21 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Centru acțiunea depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină a fost admisă. A fost încasat din contul lui Mihail Griza în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a sumei de 12 168 de lei cu titlu de prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2014, 2015, 2016 și a sumei de 2749,97 de lei cu titlu de majorare de întârziere. A fost încasat din contul lui Mihail Griza în beneficiul statului a sumei de 447,53 de lei cu titlu de taxa de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 27 martie 2018, Mihail Griza a declarat apel împotriva acesteia.

Instanța de apel, prin încheierea din 10 octombrie 2018, a restituit cererea de apel depusă de către Mihail Griza ca fiind depusă în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de apel expusă în încheierea din 10 octombrie 2018.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor dosarului, hotărârea primei instanțe a fost emisă la 21 februarie 2018, în absența recurentului, dar care anterior, a fost citat legal pentru ședința instanței de fond din 26 septembrie 2017, fapt confirmat prin semnătura pe avizul de recepție (f.d. 23), citațiile fiind expediate pe adresa indicată de către acesta în cererea de apel și recurs, însă în ședința de judecată nu s-a prezentat.

Astfel, din circumstanțele menționate rezultă că recurentul-pârât Mihail Griza a cunoscut despre examinarea cauzei în prima instanță, care a întreprins măsurile posibile de a-l înștiința legal despre examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, și potrivit art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă era obligat să se folosească cu bună-credință de drepturile procedurale și să depună în termen cererea de apel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În speță se constată că, contrar normelor procedurale enunțate, Mihail Griza a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 21 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru la data de 27 martie 2018 cu încălcarea termenul prevăzut de art.362 alin.(1) CPC și nu a solicitat repunerea în termen.

Colegiul reține ca fiind justă concluzia instanței de apel, precum că Mihail Griza odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a solicitat repunerea în termen a cererii de apel, nu a invocat nici un motiv întemeiat întru justificarea omiterii termenului și nici nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, deși a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință cu materialele pricinii, să depună diligența necesară de a se informa la ce etapă de examinare se află procesul și după caz să facă cunoștință cu hotărârea pronunțată și să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova (nr.2) din 02 decembrie 2005; Melnic

versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de către recurent, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Nu poate fi reținut ca temei argumentul recurentului precum că termenul urmează a fi calculat din data când a primit hotărârea și că s-a încadrat în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă la depunerea apelului în ziua de 27 martie 2018, deoarece, legiuitorul expres a indicat în lege că termenul de declarare a apelului se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu este dependent de momentul motivării hotărârii.

Mai mult ca atât, reieșind din prevederile art. 362 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel depusă de către Mihail Griza ca fiind tardivă.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Mihail Griza și a menține încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Mihail Griza.

Se menține încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină împotriva lui Mihail Griza cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a majorării de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru